

Verksamhetsplan med budget 2017.

Tekniska nämnden

Beslutad av Tekniska nämnden, den 15 december 2016, § 79

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2 Driftsnämndens planering	4
2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden	4
2.2 Verksamhetsåret 2017	6
2.3 Framåtblick för mandatperioden.....	8
3. Reglemente och styrregler.....	10
3.1 Uppdrag enligt reglemente	10
3.2 Driftsnämndens egna styrregler	10
4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling.....	12
4.1 En hållbar växande kommun – Agenda 2030	12
4.2 Tekniska nämndens indikatorer och utvecklingsuppdrag per strategiområde	12
4.3 Hållbar tillväxt	13
4.4 Människors egenmakt.....	25
4.5 Barn och ungas behov	27
4.6 Trygg välfärd.....	28
4 Planering för nämndens resurser	31
5.1 Ekonomi	31
6 Planering för övriga åtaganden	40
6.1 Kommunövergripande åtaganden.....	40
6.2 Nämndspecifika åtaganden	41
6.3 Programövergripande uppdrag	41
Bilaga 1 Investeringsprogram.....	42
Bilaga 2 Fem år i sammandrag	45
Bilaga 2 Driftsnämndens organisation	47
Bilaga 3 Styrning, uppföljning och utveckling.....	47
Bilaga 4 Begreppsförklaringar	48

1. Förslag till beslut

Örebro kommun ska vara en trygg, tillgänglig och välkomnande kommun för barn och vuxna att besöka och leva i. Tekniska nämnden bidrar genom att skapa en ren och attraktiv stad med vackra grönområden och säker trafikmiljö. Nämnden arbetar för att skapa förutsättning för en tillgänglig och trygg stadsmiljö som bidrar till att kvinnor, män, pojkar och flickor oavsett ålder vill vistas i det offentliga rummet. För att utveckla och säkra en hållbar kommun arbetar nämnden med flera åtgärder såsom att säkerställa en god dricksvattenförsörjning i ett växande Örebro, förbättra det avfallsförebyggande arbetet samt tillhandahålla en hållbar och säker fordonsflotta med minsta möjliga miljöpåverkan. Tekniska nämndens verksamhetsuppdrag är att säkra en infrastruktur i framkant vilket ställer höga krav på att ständigt *förenkla, förnya* och *förbättra* verksamheten.

Tekniska nämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare fri från all sorts diskriminering. Våra medarbetare utgör vår viktigaste resurs och deras kompetens och engagemang är en förutsättning för att lyckas med vårt verksamhetsuppdrag. Nämnden ska arbeta för att attrahera och behålla personal genom att stärka medarbetarnas engagemang, uppskattning och motivation samt verka för en god arbetsmiljö. Förvaltningen ska vara en tillgänglig servicegivare, kännetecknas av ett gott bemötande och verka för att tjänsterna utvecklas i dialog med kunder och medborgare. Vi behöver vara *transparenta*, känna *tillit* till varandra och jobba tillsammans i *team*. Tekniska nämndens målsättning är att skapa en *En enklare vardag för dig*.

Det är viktigt att nämnden bidrar till en hållbar utveckling socialt, ekonomiskt och ekologiskt. Genus- respektive barnperspektivet finns närvarande i allt.

Tekniska nämndens verksamhetsplan med budget 2017 anger hur nämnden planerar att bidra till en önskvärd samhällsutveckling utifrån av Kommunfullmäktige beslutad övergripande strategier och budget 2017 med plan för 2018-2019 samt Programplan med budget för programområde samhällsbyggnad. Genom att arbeta med åtaganden och utvecklingsuppdrag inom samtliga strategiområden samt förvalta nämndens resurser på ett långsiktigt hållbart sätt, bidrar Tekniska nämnden till utvecklingen mot att bli Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad.

Förvaltningens förslag till Tekniska nämnden

1. Verksamhetsplan med budget 2017 för Tekniska nämnden fastställs.
2. Verksamhetsplan med budget 2017 överlämnas till programnämnd samhällsbyggnad för kännedom.

2 Driftnämndens planering

2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden

Tekniska nämnden säkrar och utvecklar en infrastruktur i framkant. Vi är med och skapar en attraktiv stad för barn och vuxna att besöka och leva i. En driftsäker, effektiv och hållbar infrastruktur är en förutsättning för ett växande Örebro. Med ett stort utvecklingsfokus, motiverade och engagerade medarbetare samt ett systematiskt arbete för miljö och kvalitet underhåller nämnden befintlig infrastruktur samt bygger ny.

Medarbetarna – vår viktigaste resurs

Då Örebro kommun växer så det knakar har Tekniska förvaltningen tillsatt flertalet tjänster för att hinna med i det snabba tempot. Under kommande år behöver ytterligare funktioner tillsättas. En del av tjänsterna är dock svåra att tillsätta då det råder brist inom vissa yrkesområden på arbetsmarknaden. Tekniska förvaltningen behöver därför stärkas som attraktiv arbetsgivare och fortsätta arbeta med åtgärder för att attrahera och behålla personal. En viktig del i arbetet är att få en mer jämn könsfördelning genom att öka antalet kvinnliga medarbetare. Förvaltningen ska kännetecknas som en arbetsplats med hög trivsel, god arbetsmiljö och möjlighet till stimulerande och utvecklande arbetsuppgifter.

Vår verksamhet bidrar stort till kommunens hållbarhetsarbete

Tekniska förvaltningen bidrar stort till kommunens hållbarhetsarbete framförallt med att uppnå målsättningarna i ”Miljöprogrammet”. Förvaltningen är en viktig huvudaktör inom samtliga strategiområden inom ”Miljöprogrammet” och arbetar med ständig utveckling inom dessa. Inom exempelvis klimatområdet så står förvaltningen för en stor del av kommunens energiförbrukning och behöver fortsätta utveckla arbetet med energieffektiviseringar. Förvaltningen ska tillhandahålla en hållbar och säker fordonsflotta med minsta möjliga miljöpåverkan och behöver arbeta med åtgärder som exempelvis förnyelsebart drivmedel. Uppströmsarbetet behöver intensifieras för att fortsätta förbättra kvaliteten på slammet från reningsverket.

Tekniska förvaltningen bidrar till social hållbarhet genom bland annat insatser för personer som står långt utanför arbetsmarknaden genom att erbjuda dessa praktikplatser. Praktiken ger arbetslivserfarenhet och bättre förutsättningar till arbete. Det är framförallt inom fordonsverksamheten samt park- och gatuverksamheten där vi kontinuerligt tar in praktikanter som står utanför arbetsmarknaden.

Vi skapar och utvecklar en trygg välfärd

Vi bidrar stort till att utveckla välfärden i Örebro kommun genom att bland annat skapa en tillgänglig, ren och trygg stad med vackra grönområden och säker trafikmiljö. Vi ska säkerställa en god dricksvattenförsörjning i ett växande Örebro och förbättra det avfallsförebyggande arbetet

Tekniska förvaltningen behöver arbeta med flera åtgärder för att säkra vattenförsörjningen i kommunen. Dels genom att öka förnyelsetakten av vatten- och

avloppsledningsnätet utifrån en plan för hållbar förnysetakt men också genom byggstarten av den nya vattenreservoaren. Utifrån låga vattennivåer i Svartån behöver vattenförsörjningen säkras på kort och lång sikt genom flertalet aktiviteter. Dels genom att påverka örebroare och företag att hushålla mer med dricksvattnet.

Avfallsverksamheten behöver införskaffa kunskap och verktyg för att dels åstadkomma en permanent beteendeförändring hos örebroarna för ökad sortering. Avfall behöver även utöka möjligheten till mekanisk sortering av insamlat avfall. Genom att fortsätta skapa goda möjligheter för medborgaren att sortera och lämna saker till återanvändning ökar vi möjligheten både för förvaltningen, men även medborgaren att bidra till en hållbar utveckling. En förutsättning för att nå ”Avfallsplanens” mål ”Mer rätt än fel”.

Vi behöver möta framtidens krav på digitalisering

I takt med samhällets krav på digitalisering är det en viktig utmaning för oss att fortsätta arbetet med att effektivisera arbetssätten med stöd av IT. Dels för att underlätta medborgare och företagens kontakt med förvaltningen men även för att effektivisera våra interna informationsflöden för effektivare arbetssätt. Ett par exempel på digitaliserade utvecklingsområden är ett bättre uppföljningssystem för våra fordon samt kartverktyg för samordning och information av trafikavstängningar och grävningar.

Kundfokus med sikte mot ständiga förbättringar

Förvaltningen är både en extern och intern servicegivare. Medborgaren använder och möter våra tjänster inom vatten- och avlopp, trafik, avfallshantering etc. i sin vardag, varje dag. Internt i kommunen stödjer vi kommunens verksamheter genom att tillhandahålla ändamålsenliga fordon som ett viktigt arbets hjälpmedel.

Kundfokus finns närvarande i förvaltningens alla verksamheter och samtliga medarbetare har gått utbildning i bemötande för att ge så bra service som möjligt till medborgare, kunder och företag. I kundmätningar får vi generellt bra omdöme och vi kommer att fortsätta utveckla både våra externa och interna kundmätningar för att få ytterligare återkoppling för ständiga förbättringar.

Barn och ungas behov

Tekniska förvaltningen tar hänsyn till barn och ungas behov i stadsplaneringen genom att bland annat bidra till arbetet med att tillgängliggöra staden för barn (flickor och pojkar). I planeringen av lekmiljöer kommer förvaltningen verka för att öka naturmaterialet i lekmiljöerna. Förvaltningen erbjuder kostnadsfria lektioner i Kretsloppslandet på Tekniska kvarnen vilket syftar till att lära barn ett hållbart beteende redan i tidig ålder. Genom Fordons interna uthyrning av cyklar har skolorna fri tillgång till cyklar som kan nyttjas i undervisningssyfte och i samband med skolutflykter. Förvaltningen arbetar även med trafiksäkerhetsfrågor med förskolor och skolor.

2.2 Verksamhetsåret 2017

Utökad och effektiv resurshantering för att hantera den växande staden

Under 2017 fortsätter arbetet med att säkra en infrastruktur i framkant i ett växande Örebro. Park och Gata, Vatten och avlopp och Avfall kommer att utöka sin verksamhet genom ökade resurser i form av nya funktioner för att klara utmaningarna med en växande stad. För att använda våra resurser optimalt behöver vi digitala, effektiva och sammanflätade arbetsprocesser, både inom förvaltningen och inom hela programområdet.

Kommunfullmäktige har tilldelat Tekniska nämnden en förstärkning på 1 mnkr som kompensation för ökade kostnader i samband med ett ökat underhållsbehov med anledning av att staden växer. Park och gata kommer att använda tillskottet till att stärka parkunderhållet. Förstärkningen på 1 mnkr kommer dock inte att täcka nämndens totala underhållsbehov.

Insatser för en tryggare stad

Inom programområdet ska det göras gemensamma satsningar kring trygghetsskapande åtgärder för att kommunens offentliga rum ska upplevas som attraktiva, trygga och tillgängliga för alla oavsett kön och ålder. Under 2017 kommer Park och gata att utifrån inkomna önskemål från medborgarna kartlägga platser som upplevs otrygga som exempelvis tunnlar, mörka platser och skymmande buskage. Utifrån kartläggningen kommer verksamheten att ta fram indikatorer och arbetssätt för att följa upp trygghetsskapande åtgärder.

Förbättrad tillgänglighet till det offentliga rummet

Park och gata fortsätter arbetet med att tillgänglighetsanpassa stadens offentliga miljöer. Grönpepparparken är nu färdigställd och en tillgänglighetsanpassad lekplats ska byggas under året. Under förutsättning att detaljplaneändring genomförs så kommer det att ske stora investeringar i Vivallaparken. Som en del i samverkan med det civila samhället kommer en dansbana att byggas i en centralt belägen park för att möjliggöra dans utomhus. Under året kommer informationen kring avstängningar i samband med olika grävningar, evenemang etc. i staden att förbättras genom bland annat tydligare information på hemsidan. Det kommer att införas en karta över pågående och planerade grävarbetet. För att ytterligare förbättra samordningen så tillsätts en ny funktion för att samordna och informera örebroarna, vilket ger en ökad transparens till medborgarna. Samordnaren håller ihop en kommunintern gräv-/och avstängningsgrupp. Vi skall också förstärka resurserna för handlägga trafikplaneringsplaner för en snabbare service.

Under året görs en översyn kring hur tillgängligheten till kommunens plaskdammar kan ökas, så att plaskdammar ska vara öppna för bad fler dagar under sommaren.

Förbättrad trafiksäkerhet för vuxna och barn

I syfte att skapa trygga och säkra skolvägar kommer förvaltningen att fortsätta samverka och föra dialog med skolor och förskolor i Örebro kommun. Ett medborgarlöfte kommer att ges till Vivalla för att göra extra satsningar på säkra skolvägarna i området.

Arbetet utifrån Örebro kommuns cykelplan fortsätter. Våra cykelvägar har fortsatt hög prioritet, både av jämställdhets- och miljöskäl. Tekniska förvaltningen kommer att se över skyltningen av cykelvägar i staden och arbeta för att öka antalet cykelställ i centrum. Förvaltningen kommer även att satsa på att bygga om trafikmiljöer där vi identifierat otrygga gång- och cykelvägar.

Våra kundmätningar har visat en ökad kundnöjdhet kring vinterväghållning och inför vintern 2016/2017 kommer ännu fler cykelvägar att saltsopas i syfte att minska antalet cykelolyckor och främja cyklandet även vintertid.

Viktiga åtgärder kring att säkra kommunens dricksvattenförsörjning

Dricksvattenförsörjningen har fått stort fokus inte minst av rådande situation med låga vattennivåer i Svartån och sjöarna uppströms. Förvaltningen kommer därför att bidra till kommunstyrelsens uppdrag att se över hur vi kan säkra dricksvattenförsörjningen på lång och kort sikt. Vatten och avlopp kommer även att påbörja en beteendeförändringskampanj för att få örebroare och företag att hushålla med dricksvattnet genom vattenbesparande åtgärder. Under året kommer Vatten och avlopp även att fokusera på ytterligare antal åtgärder i syfte att säkra dricksvattenförsörjningen. Ett viktigt delmål i projektet "Vatten från Vättern" är att under året få klartecken i berörda kommuners fullmäktige om delaktigheten i det fortsatta samarbetet genom att bilda bolag. Förnysetakten av ledningsnätet ska öka och under året utreder Vatten och avlopp organisationen för detta. Under hösten är det byggstart för den nya vattenreservoaren Lyran som ska ersätta vattenreservoaren Svampen. Förslag till vattenskyddsområde för Svartån kommer att skicks ut på remiss inför ansökan hos Länsstyrelsen om fastställande

Ökad sortering av avfall

Avfall kommer fortsätta satsningen på en ökad tillgänglighet till avfalls tjänster, vilket i kombination med insatser för ökad kunskap och motivation till avfallssortering hos örebroarna, ska ge en ökning av materialåtervinning samt materialåteranvändning. Under året kommer Avfall att se över förutsättningarna för att införa optiskt sortering även för flerbostadshus.

Avfall kommer att tillsätta en ny tjänst för att arbeta med avfallsförebyggande åtgärder såsom ökad sortering, målgruppsinriktad information kring vårt tjänsteutbud, utökad tillgänglighet till Örebros återvinningscentraler samt omfattande dialog och rådgivning med företrädare och boende i flerbostadshus.

Fortsatta åtgärder för en hållbar utveckling

Tekniska förvaltningen arbetar systematiskt och strategiskt för en minskad klimat- och miljöpåverkan. Vi utför våra verksamhetsuppdrag med sikte mot en hållbar utveckling och vi vill underlätta för medborgaren att leva miljövänligt. Under 2017 görs bland annat följande:

- Farliga kemikalier byts ut mot miljövänligare med syfte att nå målet giftfri miljö.
- Förvaltningens elanvändning kommer att minska betydligt med föreslagna åtgärder i handlingsplan för minskad elanvändning. Bland annat genom byte av LED-lampor i gatubelysningen.

- Förvaltningen ska undersöka möjligheten till att använda mer naturmaterial i kommunens lekparker.
- Grönstrategin kommer att färdigställas och användas som underlag för planerande av parker och lekplatser.
- I vår strävan mot hållbara transporter är val av bränsle en nyckelfaktor. Under 2017 och framåt kommer Fordon att arbeta mer med att försöka införa biogasdrivna lätta lastbilar och tunga fordon. Här krävs nyinvesteringar men vi är begränsade av utbudet från leverantörerna så utbytestakten är låg.
- För våra befintliga dieseldrivna fordon gäller det att ställa om till förnyelsebart drivmedel i form av HVO100 för att minska klimatbelastningen. Här har förvaltningen startat upp arbete under 2016 och behöver fortsätta under 2017.
- Förslag till slutliga villkor rörande kvävereningen på Skebäckverket skickades in till Länsstyrelsen i oktober 2016 och nu inväntas beslut därifrån. Om kraven blir tuffare än vad förvaltningen föreslagit kan det innebära behov av ytterligare investeringar i teknisk utrustning med syfte att förbättra anläggningens reningsresultat.
- Vatten och avlopp kommer att bevaka Linköpings kommuns arbete kring rening av läkemedelsrester och bygga kunskap i ämnet. Vatten och avlopp deltar samtidigt i ett flerårigt samarbete med Region Örebro och Hjälmarens Vattenvårdsförbund för att öka kunskapen om läkemedelsrester i avloppsvattnet.

Ändamålsenliga lokaler är en förutsättning för en god arbetsmiljö

Förvaltningens lokaler är i fokus ur olika perspektiv. Våren 2019 är det dags för medarbetarna i Stadsbyggnadshus 1 att flytta in i nya lokaler i Citypassagen.

Lokalerna på Aspholmen behöver förbättras ur arbetsmiljöperspektiv och verksamhetsperspektiv. Målet är att under 2017 ha ett färdigt underlag för ett investeringsbeslut kring Aspholmens lokaler.

2.3 Framåtblick för mandatperioden

De närmaste åren är det en fortsatt hög tillväxt i Örebro vilket innebär att Tekniska förvaltningen får stora volymökningar i den infrastruktur som ska underhållas. Vi behöver säkerställa att vi har tillräckliga resurser för att klara den snabba utbyggnadstakten. Förvaltningen behöver därför stärkas som attraktiv arbetsgivare och fortsätta arbeta med åtgärder för att attrahera och behålla personal. Att utveckla en infrastruktur i framkant som är både tillgänglig och hållbar är viktigt. Tekniska förvaltningen har en viktig roll i att bidra till kommunens hållbarhetsarbete och de globala hållbarhetsmålen Agenda 2030, vilket vi framförlat genom miljöprogrammet.

I takt med samhällets krav på digitalisering är det en viktig utmaning för oss att fortsätta arbetet med att effektivisera arbetssätten med stöd av IT. I detta ingår en succesiv anpassning av våra arbetssätt till ett mer flexibelt och aktivitetsbaserat. År 2019 flyttar flera delar av förvaltningen in i lokaler som på ett bättre sätt stödjer detta arbetssätt.

Park och gata

Park och Gata står inför stora utmaningar under kommande år i form av reinvesteringar i de anläggningar som byggdes på 1960-70 talet som exempelvis broar, parker, lekplatser och trafiksignalanläggningar. Man ser ett ökat behov av exploatering i takt med ett ökat krav på flexibilitet, bred kunskap och snabba leveranser med grundkravet på ett kostnadseffektivt och kvalitativt utförande.

Fordon

Utvecklingen mot mer förnybara drivmedel har egentligen bara startat och verksamheten tror att det kommer hända mycket inom området framöver. Fordonsindustrin behöver också möta utvecklingen med anpassade fordonstyper som dessutom är energieffektiva. Här känner Fordonsverksamheten en styrka i att Örebro Kommun har pekat ut biogasdrift som vårt första drivmedelsalternativ. Samtidigt behöver vi även jobba med att sänka klimatpåverkan för de fordon där biogasdrift inte är möjlig. Många faktorer i omvärlden kan komma att påverka oss framöver, vilket gör det viktigt att bevaka vad som sker i branscherna.

Avfall

Under första delen av 2017 förväntas regeringen presentera hur kommunernas övertagande av ansvaret för insamling av förpackningar och tidningar skall genomföras. Ett övertagande bör kunna påbörjas under mandatperioden. För avfallsverksamheten innebär detta en omfattande utökning av verksamheten jämfört med dagens.

Vatten och avlopp

Vatten och avlopp kommer att arbeta för att säkra dricksvattenförsörjningen genom den nya vattenreservoaren Lyran som planeras att ta i drift år 2018. I samband med detta kommer förvaltningen avveckla vattenreservoaren i Svampen. Projektet "Vatten från Vättern" kommer efter beslut i samarbetskommunernas fullmäktige gå in i fas ett av tre som omfattar arbetet med miljö- och tillståndsansökan (den andra fasen gäller byggnation och den tredje fasen är att skapa en organisation för driften). En översyn behöver göras för att säkra vattenförsörjningen utifrån låga vattennivåer i Svartån. Kommunens "Utbyggnadsplan för anslutning av bebyggelse utanför tätorten till kommunalt vatten och avlopp" är under revidering. Resultatet kommer att vävas in i vår investeringsplan för resursplanering. Förnysetakten för vårt ledningsnät ökar nu stegvis upp till den nivå där vi enligt beräkningar bör ligga, ca 45 mnkr per år. Planen är att låta enheten Ledningsnät utföra förnyelsearbetet men vi behöver samtidigt se över organisationen för detta.

3. Reglemente och styrregler

3.1 Uppdrag enligt reglemente

Tekniska nämnden ingår i programområdet Samhällsbyggnad.

Tekniska nämnden äger och förvaltar gator, vägar, torg, parker och annan allmän platsmark samt sina egna specialfastigheter för vattenverk, avloppsverk och avfallsverk. Tekniska nämnden är väghållare hos kommunen samt fullgör de trafikuppgifter som avses i lagen (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor (trafiknämnd) med ansvar även för trafiksäkerhetsfrågor (trafiksäkerhetsnämnd). Tekniska nämnden ansvarar för:

- Kommunens uppgifter enligt lag i fråga om parkeringstillstånd för rörelsehindrade samt flyttning av fordon i vissa fall.
- Kommunens uppgifter för kommunens vatten- och avloppsanläggning samt för avfallshanteringen.
- Kommunens fordon.

Tekniska nämnden ska verka för att reformera det kommunala regelbeståndet inom sitt verksamhetsområde. Tekniska nämnden har inom sitt verksamhetsområde ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar. Tekniska nämnden ansvarar inom sitt kompetensområde för att arbeta för en långsiktigt hållbar utveckling i Örebro kommun genom de tre dimensioner ekologiskt hållbart, socialt hållbart och ekonomiskt hållbart.

3.2 Driftnämndens egna styrregler

Chef med ekonomiskt ansvar

Chef med ekonomiskt ansvar ansvarar för att verksamheten bedrivs inom tilldelad budgetram och enligt de mål och riktlinjer som Tekniska nämnden fastställt. Chefen ska vid anad budgetavvikelse vidta åtgärder för att säkra upp att tilldelad budgetram hålls. Om budgetavvikelse anas trots planerade och vidtagna åtgärder ska detta snarast rapporteras till förvaltningschef och nämnd.

Driftnämndens resultatbedömning av enheterna

Det ekonomiska resultatet för våra balansräkningsenheter Vatten och avlopp samt Avfall avräknas i sin helhet mot skulden till abonnenterna respektive det egna kapitalet. Fordonsverksamhetens resultat och resultatet för vinterväghållning ”skrivs av” i samband med bokslut. Övriga verksamhetens resultat förs över till nästkommande år enligt samma spelregler och bedömningsgrunder som gäller Tekniska nämnden enligt Kommunfullmäktige beslutad övergripande strategier och budget 2017 med plan för 2018-2019.

Delegation

Chefer inom Tekniska förvaltningen följer av Tekniska nämnden fastställd delegationsordning.

Verksamhetsplanering och uppföljning

Den "Förstärkta årsprocessen" är en utökad process inom Tekniska förvaltningen utifrån Örebro kommuns styr- och uppföljningsmodell. I processen ingår förutom verksamhet- och budgetprocessen även förvaltningens planering och uppföljning kring miljö, arbetsmiljö, kontroll och revisioner. Samtliga delar integreras i ett årshjul för att få ett tydlig systematiskt arbetssätt, styrning, planering och uppföljning.

4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling

Tekniska nämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och god ekonomisk hushållning. Verksamhetsutvecklingen ska utföras med den värdegrund och de principer som Övergripande strategier och budget förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs i grunduppdraget och uppnås om kommunen utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också god planering av varje nämnds resurser.

4.1 En hållbar växande kommun – Agenda 2030

Det huvudsakliga uppdraget för programområde Samhällsbyggnad är att bygga, utveckla och säkra den hållbara kommunen¹, detta som en del i kommunens ansvar för att bidra till de globala hållbarhetsmålen Agenda 2030 som antogs av FN år 2015. De 17 hållbarhetsmålen är ömsesidigt förstärkande och integrerar ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet och programområdet berörs av flertalet av målen. Programområdet är huvudaktör och har ett särskilt ansvar att bidra till de sex hållbarhetsmål som knyter an till kommunens översiktsplan, miljöprogram och näringslivsprogram. Tekniska nämnden bidrar stort till de sex hållbarhetsmål som berör programområdet. Nämnden arbetar aktivt med åtgärder i exempelvis ”Klimatstrategin”, ”Vattenplanen”, ”Avfallsplanen”, ”Naturplanen” och ”Trafikprogrammet” i syfte att säkra den hållbara kommunen och bidra till hållbarhetsmålen.

4.2 Tekniska nämndens indikatorer och utvecklingsuppdrag per strategiområde

I kapitel 4 sammanfattas de åtaganden nämnden har för att bidra till utveckling och resultat inom Kommunfullmäktiges strategiska områden (grön markering) med fastställda mål (blå markering). Driftnämndens uppdrag utgår från reglementet för nämndens grunduppdrag och programplan för planeringsåret. För de flesta mål anges indikatorer, som signalerar i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat verksamhetsuppdrag. Angivna utvecklingsuppdrag förväntas bidra till ökad måluppfyllelse. Vissa prioriterade åtgärder utifrån åtagandena har Tekniska nämnden valt att särskilt lyfta fram i kapitel 4.

Färgerna för historiska värden och prognos för 2016 betyder:

Målet uppnått, utvecklingen bidrar till helhetsresultat
Utveckling har skett, målet inte helt uppnått
Uppgift saknas, är inte aktuell, kan inte bedömas
Mer behöver göras för utveckling i rätt riktning

¹ Hållbar utveckling för Örebro kommun innebär en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Arbetet bedrivs utifrån tre perspektiv: Ekonomisk, Ekologisk och Social hållbarhet. Källa: Årsredovisning Örebro kommun 2015 s 11.

4.3 Hållbar tillväxt

Örebro kommun ska verka för både tillväxt och minskad klimatpåverkan. Den hållbara tillväxten är central för att klara kommunens utmaningar i dag och imorgon. Örebro ska vara en kommun som anstränger sig för att företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen. Goda kommunikationer är en förutsättning för en fungerade vardag. (Ur ÖSB 2017)

4.3.1 Mål: Örebro ska ha ett positivt näringslivsklimat där Örebro kommun underlättar att starta, utveckla och etablera företag

PN/DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Slutföra revideringen av översiktsplanen	Tekniska nämnden som VA-huvudman ska bidra till att översiktsplanen säkrar den långsiktiga mark- och vattenanvändningen. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.
PN	Bidra till Örebrokompaniets uppdrag med att utveckla naturturismen.	Kommunen ska tillsammans med andra aktörer utveckla värden för friluftsliv och naturturism. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.3.2 Mål: Örebro kommun ska vara en ekologiskt hållbar kommun

Delmål 1: Tekniska förvaltningen ska genom aktiva insatser bidra till en ekologiskt hållbar kommun och verka för en minskad klimat- och miljöpåverkan för att bidra till kommunens mål i Örebro kommuns miljöprogram.

PN/DN*	Indikatorer	Utfall 2015	Prognos 2016	Målvärde 2017
PN	Andel rätt sorterat restavfall (procent)	37,7	36,7	öka
TN	Förberedelse för återanvändning (ton)	183 400	230 000	260 000
TN	Utsläpp av fossil koldioxid från kommunala fordon (ton CO ₂)	2 902	2 770	2700
TN	Andel personbilsregistrerade fordon per drivmedel (procent)			
	- Biogas	61	66	69
	- Elhybrid	0	0	0
	- EL	0	0	0
	- Etanol	3	2	1
	- Diesel	24	24	23
	- Bensin	12	8	7
TN	Andel dubbfria vinterdäck, personbilsregistrerade fordon (procent)	65	67	68

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2015	Prognos 2016	Målvärde 2017
TN	Antal avsteg från riktlinjernas miljö- och trafiksäkerhetskrav			
	- vid inköp	0	6	5
	- vid utfasning	6	0	0
TN	Antal tunga fordon som drivs med HVO100	-	16	25
TN	Antal lätta lastbilar som drivs med HVO100	-	0	10
TN	Antal tunga fordon som drivs med biogas	10	11	12
TN	Antal lätta lastbilar som drivs med biogas	8	13	17
TN	Kommunens elförbrukning i lokaler och anläggningar, gatubelysning (MWh/år)	27 519	minska	26200
TN	Fossilt koldioxidutsläpp (ton CO₂/år)	1 247	minska	1000
TN	Antal kemikalier som innehåller risk eller utfasningsämnen	80	minska	74
TN	Utsläpp av fosfor från Skebäckverket ska minska med 27 procent till och med år 2016 jämfört med medelutsläppen 2005-2010 (ton/år)	3,4	3	2,8
TN	Minskad energianvändning, verksamheten totalt (MWh)	16 314	Redovisas i årsberättelsen	minska
TN	Andel tungmetaller som transporteras via dagvattnet och passerar reningsanläggning innan det når recipienten (procent)	50	50	50
TN	Andel fosfor i rötslam som återförs som näringsämne till produktiv mark (procent)	91	90	90
TN	Antal elever som skolinformationen möter i sin verksamhet	4 615	4 500	5 000

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Inför framtida planering och åtgärder i stadsmiljön löpande utvärdera testet av att årligen använda offentliga platser till förmån för kultur.	Exempel på tidigare utvecklingsaktiviteter är ”Rosa gatan” 2015 och ”Gröna gatan” 2016. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.
PN	Ta fram en plan där konkreta åtgärder redovisas för att säkerställa ökad avfallssortering.	Målet är framförallt att minska mängden avfall och öka användningen av material lämpat för återvinning. Rutiner och riktlinjer tas fram, samt nödvändiga tjänster för omhändertagande av sorterat avfall upphandlas. Tekniska nämnden ansvarar för uppdraget.
PN	Ta fram underlag för beslut om vattenskyddsområde runt Svartån.	Syftet är att förbättra vattenkvaliteten för vår råvattentäkt och Hjälmarén. Tekniska nämnden ansvarar för uppdraget och Länsstyrelsen tar beslut.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Utifrån Vattenplanen genomföra beslutade mål gällande rening av dagvatten.	Reducerade utsläpp av tungmetaller och andra miljöbelastande ämnen bidrar till att förbättra vattenkvaliteten i Svartån och göra Svartån badbar. Målet är hämtat från Vattenplanen och aktiviteten är att öka andelen dagvatten som passerar en reningsanläggning. Tekniska nämnden ansvarar för uppdraget.
TN	Införskaffa kunskap kring rening av läkemedelsrester från avloppsvattnet.	Vatten och avlopp kommer att bevaka Linköpings kommuns arbete kring detta. Verksamheten deltar samtidigt i ett flerårigt samarbete med Region Örebro och Hjälmarens Vattenvårdsförbund för att öka kunskapen om läkemedelsrester i avloppsvattnet. Åtagandena syftar till att lära mer om tillgänglig reningsteknik och på sikt kunna säkerställa vattenkvaliteten i Hjälmaren.
TN	Införa system för fordonsuppföljning	Systemet för fordonsuppföljning förväntas bidra till effektivare arbetssätt och högre planeringsgrad för service av kommunens fordon. Det ska förenkla och förbättra uppföljningen av miljöstatistik, körsträckor, förbrukning och drivmedelsanvändning.
TN	Se över förutsättningarna för att införa optiskt sortering för flerbostadshus	En förutsättning för genomförandet är att regeringen tar ett beslut om att det blir ett kommunalt övertagande av insamlingsansvaret för förpackningar och tidningar.
TN	Arbeta med åtaganden i Örebro kommuns miljöprogram	Tekniska förvaltningens verksamhet har stor påverkan på flertalet områden inom miljöprogrammet (planer och strategier som förvaltningen berörs av listas i kapitel 6.1). Arbetet ska bidra till en långsiktig hållbar utveckling i Örebro kommun samt bidra till de globala hållbarhetsmålen.
Hela mandatperioden		
PN	Driva det avfallsförebyggande arbetet utifrån avfallsplanen.	Både inom kommunkoncernen och gentemot medborgare, näringsliv och civila samhället. En ny tjänst inom Avfallsverksamheten tillskapas för att samordna detta arbete, finansiering för resurser och åtgärder hanteras utifrån gällande lagstiftning. Tekniska nämnden ansvarar för uppdraget.
TN	Genomföra åtgärder från Tekniska förvaltningens handlingsplan för hållbara transporter.	Satsning på biogasdrivna tyngre fordon ger en minskad klimat- och miljöpåverkan från förvaltningens transporter, vilket bidrar till att säkra nämndens bidrag till klimatstrategin. Utveckling inom området är starkt beroende av leverantörernas utbud av biogasfordon.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
TN	Återplantering av träd efter almsjukan och utökning av träd i stadsmiljön.	Det åtgår mer vattning till nyplantering. Den förstärkta budgeten på en miljon räcker delvis till skötsel av de nyplanterade träden. Träden i stadsmiljön bidrar till känslan av en grön stad. Träden höjer luftfuktigheten och tar hand om de minsta luftpartiklarna som är farligast för lungorna, och som ofta ger svårigheter för astmatiker och människor med luftvägsproblem. Träden ger skugga och sänker temperaturen både ute och inne, vindens hastighet sänks och ljuden dämpas.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.3.3 Mål: Det ska vara enkelt för medborgare och företag att få kontakt med kommunen, och utbudet av e-tjänster ska öka

Delmål 1: Tekniska förvaltningen ska vara en *tillgänglig* servicegivare, kännetecknas av *ett gott bemötande* och verka för att tjänsterna utvecklas i *dialog* med kunderna och medborgarna.

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2015	Prognos 2016	Målvärde 2017
PN	SKL löpande insikt kundmätning - markupplåtelse (Nöjd-Kund-Index)		Utfall 2016	
	- Totalt	63	68	69
	- Kvinnor	76	65	69
	- Män	61	69	69
	Tekniska förvaltningens kundmätning Nöjd-Kund-Index)		Utfall 2016	
	Förvaltningsövergripande kundmätning			
	- Sammantaget resultat hela förvaltningen	-	66	70
	- Torg, parker och lekplatser	-	66	68
	- Gator, vägar, gång och cykelvägar	-	58	60
	- Vatten och avlopp	-	77	80
	- Avfall	-	69	70
TN	Park och gatas kundmätning (Nöjd-Kund-Index)	-	>60	>60
TN	Vatten och avlopps kundmätning (Nöjd-Kund-Index)	-	>80	>80
TN	Avfalls kundmätning företag (Nöjd-Kund-Index)	-	81	80
	Avfalls kundmätning privatpersoner (Nöjd-Kund-Index)	-	83	80
TN	Fordons kundmätning (procent)	98,6	96,6	98

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2015	Prognos 2016	Målvärde 2017
PN	Servicegaranti: Snöröjning på gång-, cykel- och körbanor (procent) Kommentar: Snöröjning ska påbörjas på gång och cykelvägar efter avslutat snöfall vid minst sju cm djup. På körbanor påbörjas snöröjning efter avslutat snöfall vid minst tio cm djup. Röjning ska vara avslutad inom tolv timmar.	100	100	100
PN	Servicegaranti: Ansökan om parkeringstillstånd för rörelsehindrade (procent) Kommentar: Ansökan om parkeringstillstånd för rörelsehindrade ska handläggas inom fyra veckor.	100	100	100
PN	Servicegaranti: Potthål (procent) Kommentar: Potthål på körbanor samt gång och cykelvägar ska lagas inom fem dagar från det att anmälan kommit in till kommunen.	99	99	100
PN	Servicegaranti: Asfaltsåterställning (procent) <i>Kommentar:</i> Asfaltsåterställning ska vara utförd inom en månad efter det att Tekniska förvaltningen fått en anmälan från de som utfört schakt, ledningsarbeten och återfyllning att arbetet är klart. Avser perioden maj-oktober.	90	80	90
PN	Servicegaranti: Tillgång till vatten inom tre timmar (procent) Kommentar: Vid vattenläcka inom det område där kommunen ansvarar för vatten och avlopp.	100	100	100
PN	Servicegaranti: Tillgång till vatten i kranen inom 24 timmar (procent) Kommentar: Vid vattenläcka inom det område där kommunen ansvarar för vatten och avlopp	100	100	100
PN	Servicegaranti: Kärlutställning (procent) Kommentar: kund/abonnent ska få sitt kärl utställt samt ändring av kärlstorlek inom fem arbetsdagar efter registrerad beställning.	97	98,5	>98
TN	SCB:s medborgarundersökning (Nöjd-Medborgar-index) Kommentar: Indexet Renhållning och sophämtning rör både Avfall och Park och gata och är ett resultat av vad medborgarna tycker om avfallshämtning, tillgängligheten av återvinningscentraler, klotter och skadegörelse samt renhållning av parker och allmänna platser.			
	- Gator och vägar	59	60	60
	- Gång- och cykelvägar	58	60	60
	- Vatten och avlopp	77	80	80
	- Renhållning och sophämtning	70	70	70

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
TN	Införande av en digital informativ publik kartvy över pågående och planerade grävarbeten i Örebro.	Uppdraget förväntas ge effekt dels vad gäller möjligheten för allmänheten att enkelt se pågående och planerade grävarbeten. Dels att informationen om pågående vägarbeten lämnas till Trafikverket och därmed möjliggör mer optimerad ruttplanering för transporter i Örebro och dels ett mer effektivt och enhetligt arbetsflöde internt vad gäller hanteringen av schaktremitter, TA-planer etc.
TN	Mäta, analysera och förbättra om Tekniska förvaltningens kunder är nöjda med levererad tjänst inklusive bemötande, tillgänglighet och dialog.	Genomföra årliga kundmätningar inom Tekniska förvaltningen (en förvaltningsövergripande och en för respektive verksamhet). Syftar till att få fram värdefull och viktig feedback från kunder för att skapa en effektiv organisation, nöjdare kunder och förbättrad kvalitet på tjänsterna.
TN	Kartlägga hur klagomål/synpunkter från medborgarna och företag definieras, tas om hand och följs upp inom förvaltningen.	Förvaltningen behöver säkerställa att hanteringen av medborgarnas klagomål/synpunkter sker på ett effektivt, rättssäkert och kvalitetshöjande sätt. Som ett första steg behöver en kartläggning göras. I arbetet ska utvecklingsuppdraget kring digitalisering beaktas. Syftar till att skapa ett underlag att använda för utveckling och förbättring av processen/ärendeflödet avseende ärendehantering av medborgarnas och företagens klagomål/synpunkter.
Hela mandatperioden		
PN	Utöka antalet e-tjänster	Målet är att i allt större utsträckning ha helt digitala kedjor och att uppmuntra användningen e-tjänster. Alla nämnder inom programområde samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.3.4 Mål: Medborgarna i Örebro kommun ska ha tillgång till bra kommunikationer

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Färdigställa och påbörja implementering av handlingsplan för hur kommunen kan påverka resvanorna.	Vi vill få med samverkan med privata näringslivet för att påverka dess anställda. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.
PN	Omvandling från trafikleder till stadsgator	I enlighet med investeringsprogram. Ett syfte är att alla trafikslag kan samsas i en mer hållbar trafiklösning. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Utveckla området runt Södra Station	I syfte att göra stationsområdet säkrare och skapa ett centrum för bättre möjlighet för resandeutbyte. Låsbara boxar utreds, prioritering är förbättring av cykelparkeringar. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.
PN	Breddning av Skebäcksbron påbörjas	I syfte att i framtiden få plats med både trygga gång- och cykelvägar och med två filer för biltrafiken. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.
PN	Arbetet med områdesvisa handlingsplaner för mer hållbar trafik inleds.	Områdesvis forma åtgärder för att driva påverkansarbete för ökad andel hållbara transporter och ökad trafiksäkerhet med fokus på barn och unga. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.
TN	Se över skyltning av cykelvägar	Syftar till att synliggöra kommunens cykelvägar, underlätta orienterbarheten och främja ett ökat cyklande.
Hela mandatperioden		
PN	Ökad kundnöjdhet vad gäller vinterväghållning och sandupptagning.	Genom en fortsatt samverkan med fastighetsägare och medborgare. Våra cykelvägar ska ha hög prioritet, både av jämställdhets- och miljöskäl. Från och med 2017 har förvaltningen fyra sopsaltmaskiner i drift. Tekniska nämnden ansvarar för uppdraget.
PN	Fortsatt skapa trygga och tillgängliga lösningar för cyklisterna och gående i stad och landsbygd.	I enlighet med investeringsprogrammet. Samarbete med Trafikverket och Region Örebro län. PNS ansvarar för nya åtgärder, TN för befintliga. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.3.5 Mål: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Delmål 1: Tekniska förvaltningen ska vara en attraktiv arbetsplats med *engagerade*, *trygga* och *kreativa* medarbetare som trivs på jobbet.

Delmål 2: Tekniska förvaltningens ledarskap ska kännetecknas av *säkra*, *initiativrika* och *klara* chefer som leder medarbetarna mot gemensamma mål.

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2015	Prognos 2016	Målvärde 2017
PN	Andel enheter med HME-värde på minst 78 (procent)	37	52	öka
PN	Anställningstrygghetsindex Kommentar: består av fyra delindex som vardera kan generera ett maxvärde på 25 (andel timavlönade årsarbetare av totalt antal årsarbetare, antal timavlönade personer genom antal timavlönade årsarbetare, andel tillsvidareanställda personer av antal månadsavlönade personer, andel personer med heltidsanställning av antal månadsavlönade personer)			
	- Totalt	88	84	behålla
	- Kvinnor	89	87	
	- Män	87	83	
PN	Andel chefer som har mellan 10-30 medarbetare (procent)			
	- Totalt	-	44	öka
	- Kvinnliga chefer	-	60	öka
	- Manliga chefer	-	38	öka
TN	Hållbart medarbetarengagemang (HME)		Utfall 2016	
	- Totalt	73	76	öka
	- Kvinnor	73	79	öka
	- Män	73	75	öka
TN	Styrindex Kommentar: Källa medarbetarenkäten, frågorna: Jag är insatt i min arbetsplats mål, Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt, Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete	71	77	öka
TN	Andelen medarbetare som utsatts för kränkande särbehandling (mobbing, sexuella trakasserier samt diskriminering) av kollega/chef under de senaste 12 månaderna? (procent)		Utfall 2016	
	- Totalt	10	6	minska
	- Kvinnor	15	9	minska
	- Män	7	5	minska
TN	Frisknärvaro (0-5 sjukdagar, max 3 tillfällen (procent)			
	- Totalt	59,2	öka	öka
	- Kvinnor	51,0	öka	öka
	- Män	62,6	öka	öka
TN	Andel arbetsmiljöcertifierade chefer (procent)			
	- Totalt	87	öka	öka
	- Kvinnor	83	öka	öka
	- Män	89	öka	öka
TN	Andel anställda kvinnor (procent)	29,3	25,5	öka

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
TN	Utveckla projekt som arbetsform inom förvaltningen med stöd av projektstyrningsmodellen Projekttil	Förbättrad kvalitet för projekthanteringen. Arbets sättet skapar tydlighet och transparens för verksamhetens uppdrag och projekt. Utvecklingsuppdraget bidrar även till mål "Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar".
TN	Kartlägga och dokumentera för förvaltningen prioriterade arbetsprocesser.	Kvalitetssäkring och effektivisering av arbets sätt, lärande och samarbete över förvaltnings- och verksamhetsgränser, helhetsperspektiv utifrån ett kund- och medborgarperspektiv.
TN	Fortsatt utveckling och implementering av den "Förstärkta årsprocessen".	Den "Förstärkta årsprocessen" är en utökad process inom Tekniska förvaltningen utifrån Örebro kommuns styr- och uppföljningsmodell. I processen ingår förutom verksamhet- och budgetprocessen även förvaltningens planering och uppföljning kring miljö, arbetsmiljö, kontroll och revisioner. Processen kanaliseras ner på verksamhet- och enhets- och gruppnivå. Processen syftar till att skapa ett systematiskt arbets sätt för styrning, planering och uppföljning. För medarbetaren ska processen bidra till en känsla av delaktighet, engagemang och förståelse för sina arbetsuppgifter och roll på förvaltningen.
TN	Förbättra Tekniska förvaltningens arbets sätt för att ta tillvara på idéer och förbättringsförslag från medarbetarna.	Arbeta med och följ upp förvaltningens gemensamma handlingsplan utifrån medarbetarenkäten 2016 där utvecklingsområdena är idéer, uppskattning och motivation. I arbets sättet integrera Örebro kommuns utveckling av idésluss som skapar möjlighet att ta tillvara, testa och utveckla innovativa idéer och förslag för kommunen som helhet. Åtgärderna förväntas ge engagerade, delaktiga och kreativa medarbetare lär nytt och utvecklas. Effektiva och hållbara arbets sätt till medarbetarnas idéer och förslag leder till ständiga förbättringar inom förvaltningens verksamheter och bättre kvalitet på våra tjänster till medborgarna. Möjliggör förutsättning för att leda till minskade kostnader och bättre prestanda. Ökade resurskostnader för hantering av förslagen beroende på vilket/vilka arbets sätt som ska användas.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
TN	Utveckla och förbättra förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete.	<p>Under 2017 genomförs en satsning på att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet.</p> <p>I utvecklingsarbetet kommer Örebro kommuns samverkansavtal FAS 05 (beslutad 2015-05-25) integreras i förvaltningens gemensamma arbetssätt.</p> <p>Systematiskt arbetsmiljöarbete (undersöka, genomföra och följa upp verksamheten), ger förutsättning för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt bidrar till att en tillfredsställande arbetsmiljö kan uppnås och produktiviteten förbättras.</p>
Hela mandatperioden		
PN	Bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete utifrån samtliga diskrimineringsgrunder (Jämställdhets- och ickediskrimineringsplan)	En god arbetsmiljö som förutsättningen för ett gott arbete och god produktivitet genom färre konflikter och trakasserier, minskad sjukfrånvaro, jämnare könsfördelning och mångfald bland medarbetare vilket också leder till en attraktivare arbetsplats. Tekniska förvaltningen väger in ovanstående i förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete. Förvaltningens mål är att öka andelen kvinnliga medarbetare och under 2017 görs bl.a. insatser inom rekryteringsprocessen. Alla nämnder inom programområde samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.
TN	Arbeta för att stärka förvaltningen som attraktiv arbetsgivare och säkra en långsiktig kompetensförsörjning.	Förvaltningen behöver arbeta med åtgärder för att attrahera och behålla medarbetare. Att säkra kompetensförsörjning är viktigt för att klara behoven som den växande kommunen medför. För att säkra kompetensförsörjningen och vara en attraktiv arbetsgivare behöver arbetet med lönebildning utvecklas.
TN	Påbörja övergången till ett aktivitetsbaserat arbetssätt i nytt kontorshus (Citypassagen).	Skapa tydliga målbilder för att underlätta övergången till ett mer aktivitetsbaserat arbetssätt. Under 2017 behöver kartläggningar göras för att se vilka förändringar som behöver ske. Under 2017 ska berörda medarbetare få möjlighet till studiebesök och vara delaktiga i förändringsarbetet. Uppdraget bidrar även till målet "Örebro kommun ska nyttja sina lokaler på ett effektivt sätt".

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.3.6 Mål: Örebro kommun ska nyttja sina lokaler på ett effektivt sätt

Delmål 1: Tekniska förvaltningen ska ha lokaler som är *ändamålsenliga* och uppfyller kraven på *god arbetsmiljö*.

PN/DN*	Indikatorer	Utfall 2015	Prognos 2016	Målvärde 2017
PN	Kommunens elförbrukning i lokaler och anläggningar, gatubelysning (MWh/år)	27 519	minskar	28 000

PN/DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Bidra i arbetet med att ta fram lokalförsörjningsplan	Det är viktigt att lyfta upp vilka behov som finns nu och i framtiden för verksamheterna och att det tydligt kommuniceras i lokalförsörjningsplanen och i investeringsprogrammet. Alla nämnder inom programområde samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.
TN	Fortsatt arbete tillsammans med Lokalförsörjningsenheten kring Tekniska förvaltningens lokaler på Aspholmen	För att skapa ett funktionellt, modernt, yteffektivt och arbetsmiljömässigt riktigt område på Aspholmen.
TN	Fortsatt arbete tillsammans med Lokalförsörjningsenheten kring Tekniska förvaltningens lokalerna i Stadsparken, Florgatan.	För att skapa en för verksamheten anpassad anläggning med god arbetsmiljö.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.3.7 Mål: Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar

I avsnittet ingår indikatorer och utvecklingsuppdrag rörande ekonomi och IT-utveckling. Förutsättningar för dessa beskrivs i kapitel 5.

Delmål 1: Tekniska förvaltningen ska ha en *budget i balans*.

PN/DN*	Indikatorer	Utfall 2015	Prognos 2016	Målvärde 2017
PN	Ekonomisk ramavvikelse			
	- Skattefinansierad verksamhet	- 1,0	+2,3	+ -0
	- Vatten och avlopp	+ -0	+ -0	+ -0
	- Avfall	+8,3	+1	-1,7
	- Fordonsgas	-0,8	-0,7	-0,5
TN	Elförbrukning per belysningspunkt i gatubelysning (kWh/belysningspunkt)	319	minskar	<300
TN	Andelen använd inblandning av återvunnen asfalt i nya toppbeläggningar (procent)	16	Redovisas i årsberättelse	20
TN	Drift- och underhållskostnad dricksvattenproduktion (kr/ansluten)	115	115	minska
TN	Drift- och underhållskostnad för distribution av dricksvatten (kr/ansluten)	111	114	minska

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2015	Prognos 2016	Målvärde 2017
TN	Drift- och underhållskostnad för avledning av spillavloppsvatten (kr/ansluten)	81	Redovisas i årsberättelse	minska
TN	Drift- och underhållskostnad för behandling av avloppsvatten (kr/ansluten PE=personequivivalent person)	187	Redovisas i årsberättelse	minska

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Säkra den ekonomiska prognosen och utveckla fler ekonomiska nyckeltal.	Som en del i programområdets kvalitetsarbete för att säkra god ekonomisk hushållning. Tekniska förvaltningen ska under året ta fram relevanta ekonomiska nyckeltal. Samtliga nämnder inom programområdet ansvarar för uppdraget.
TN	Digitalisera information och informationsflöden för effektivare arbetssätt och digitala leveranser till kunder och medborgare.	Kartlägga vilka arbetsflöden som kan digitaliseras, såsom exempelvis karthantering. Förvaltningen behöver ta fram en plan för digitalisering av våra tjänster för att möta nuvarande och framtida förväntningar från kunder och medborgare.
TN	Tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen verka för en mer centraliserad hantering av Tekniska förvaltningens upphandlingar.	Kvalitetssäkra upphandlingsprocessen och frigöra tid från medarbetare inom Tekniska förvaltningen så att de kan arbeta med sitt grunduppdrag, vilket ger en mer effektiv hantering.
Hela mandatperioden		
TN	Skapa tydligare incitament för verksamheterna att bidra till minskade kostnader för kommunens fordonspark.	Genom att synliggöra fordonsutnyttjandet kan vi skapa bättre möjligheter för verksamheterna att ha kostnadseffektiva fordon. Detta ger på sikt lägre driftkostnader så att verksamheterna kan lägga mer resurser på sina grunduppdrag.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.4 Människors egenmakt

En människa som själv får vara aktiv i att forma sitt eget liv mår bra. En människa som har drivkraft att utveckla sig själv och sin omgivning ska få möjlighet till det. Örebro kommun ska bli bättre på att släppa lös den kraft som finns hos medborgare som kan och vill bidra till kommunens utveckling. I Örebro får alla möjligheter. (Ur ÖSB 2017)

4.4.1 Mål: Medborgarnas möjlighet till inflytande och påverkan inför politiska beslut ska vara god

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Arbeta för ökat medborgarinflytande och om tillämpligt utse område/områden för medborgardialog och utföra dessa.	Park och Gata kommer att delta i medborgardialog inför ombyggnad av en Park som beslutas av Tekniska nämnden. Förskolor och skolor i området kommer att bjudas in till att delta i medborgardialogen. Alla nämnder inom programområde samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.4.2 Mål: Människors livsvillkor ska vara jämlika

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
Hela mandatperioden		
PN	I planeringen av staden skapa tillgängliga mötesplatser för lek, motion, rekreation och kultur, så kallade ”strukturskapande samhällsfunktioner”.	Uppdraget samordnas med FN och KN (innehåll) och TN (genomförandet). I dialog med det civila samhället. Det är fortsatt viktigt att söka extern medfinansiering för att stärka investeringar på området (t ex Boverket) BN. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.4.3 Mål: Alla ska ha tillgång till en meningsfull fritid

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2015	Prognos 2016	Målvärde 2017
PN	Analys av resultatet från SCB:s medborgarundersökning gällande fritidsmöjligheter (Nöjd Region-Index ovan)	Redovisas i text		

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
TN	Ta fram förslag till en utedansbana placerad i en central park.	Ökad aktivitet i parken och skapa mötesplatser. Möjlighet att för civila samhället och verksamheter i dansföreningar att synas mer och att få dansa utomhus.
Hela mandatperioden		
PN	Fortsätta arbetet med Karlslunds framtida utveckling	Målet är att Karlslund ska bli ett självklart friluftstråk/ utflyktsmål som örebroare (och turister) besöker för rekreation och upplevelser. Uppdraget bidrar till att stärka de västra stadsdelarna. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.4.4 Mål: I Örebro kommun ska alla människors lika värde och mänskliga rättigheter respekteras

Delmål 1: Tekniska förvaltningen ska bidra till att service och tjänster till kunder och medborgare *sker på lika villkor*.

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2015	Prognos 2016	Målvärde 2017
PN	Antal genderbudgetanalyser från föregående år som lett till beslut om förändringar i verksamhet eller arbetssätt (totala antalet utförda genderbudgetanalyser)	Ej mätt	Ej mätt	Tas fram

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	I samverkan med det civila samhället bidra till arbetet med integration och mötesplatser.	Medel söks hos Kulturnämnden. Mötesplatser kan till exempel skapas i parker och lekparkar. Alla nämnder inom programområde samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.
TN	Utveckla det förvaltningsövergripande arbetet kring jämställdhet.	Säkerställa att service till medborgarna sker på lika villkor samt stärka Tekniska förvaltningen som en attraktiv arbetsgivare. Ta fram en flerårsplan för områden inom förvaltningen där det vore intressant att göra genderbudgetanalys. Fortsätta arbeta med det materialet som kommit fram i tidigare analyser. Utvecklingsuppdraget bidrar även till mål "Örebro kommuns ska vara en attraktiv arbetsgivare".
Hela mandatperioden		
PN	Årligen utse område för genderbudgetanalys och genomföra denna.	Målet är att säkerställa att service ges på lika villkor för kvinnor och män, flickor och pojkar. Att säkra en jämställd myndighetsutövning är prioriterat 2017. Tekniska förvaltningen kommer att besluta om område för genderbudgetanalys i början av år 2017. Alla nämnder inom programområde samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.

4.5 Barn och ungas behov

Alla barn förtjänar en bra barndom och en trygg och utvecklade skolgång. Genom tidiga insatser och förebyggande arbete för att förebygga - såväl fysisk som social och psykisk ohälsa - kan fler barn och unga få en bra uppväxt och ett mer hälsosamt liv. En faktor som har stor och negativ effekt på barn och ungas uppväxt är barnfattigdom. Genom samordnade insatser från olika samhällsaktörer ska alla barns möjligheter till goda uppväxtvillkor stärkas (Ur ÖSB 2017)

4.5.1 Mål: Barn ska kompenseras för ojämlika uppväxtvillkor

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Bidra till arbetet med implementering av Grönstrategin.	Alla nämnder inom programområde samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.5.2 Mål: Barn och ungdomar ska kunna ha en meningsfull fritid

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
TN	Undersöka om det går att få en bättre tillgänglighet till plaskdammar.	Utreda kostnader och åtgärder för att tillgodose plaskdammarnas badbarhet hela badsäsongen.
Hela mandatperioden		
PN	Tillgängliggöra staden för barn (flickor och pojkar).	Fortsatt planering och investering i lek miljöer. Utveckling sker enligt vad som medges i investeringsprogrammet. Park och Gata kommer att titta på om det går att använda mer naturmaterial. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.6 Trygg välfärd

Välfärdsinsatser i en kommun skapar kvalitet för enskilda människor. Det skapar också kvalitet för samhället som helhet – då stärks hela Örebro. Örebro ska vara en kommun där människor vill växa upp, arbeta och bli gamla. Då krävs en trygg välfärd så att människornas upplevda trygghet ökar.
(Ur ÖSB 2017)

4.6.1 Mål: Örebro kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo, leva och verka i

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2015	Prognos 2016	Målvärde 2017
TN	Vattenprover (Antal anmärkningar/antal dricksvattenprov)	17/574	8/575	0/575

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
PN	Trygghetsskapande belysningsåtgärder	Färdigställa policydokument för ljussättning (PNS) och fortsatt investera i belysning på offentliga platser (TN). I enlighet med investeringsprogrammet. Uppdraget är en del i arbetet med att bidra till en ökad jämställdhet. Park och Gata kommer att sätta upp ny belysning på lekplatser och andra ställen där belysning kan leda till ökad trygghet. Avfall kommer att förbättra belysning på Atleverket. Programnämnd samhällsbyggnad och Tekniska nämnden ansvarar för uppdraget.
PN	Genomföra särskilda åtgärder för ökad trafiksäkerhet och trygghet för barn (flickor och pojkar).	Investeringsuppdraget "Barn i trafiken" syftar till att skapa säkerhet och trygghet för barn i trafikmiljön. Fokus ligger på bättre trafikmiljö i bostadsområden, vid skolor och längs skolvägar. Det är viktigt att fortsatt stimulera föräldrar och lärare att ta ansvar för mindre bilåkande till och från skolan. Programnämnd samhällsbyggnad och Tekniska nämnden ansvarar för uppdraget.
TN	Fortsatt arbete inom krisberedskap för att säkerställa en väl fungerande krishantering inom Tekniska förvaltningen	En god krisberedskap förbereder verksamheterna på att hantera avvikande vardagshändelser och krissituationer på ett framgångsrikt sätt. Chefer och medarbetare som ingår i krisledningsfunktioner ska under året utbildas i den nationella krisledningsmetoden Stabsmetodik. God krisberedskap skapar trygghet och säkerhet för kommunens medarbetare, för medborgarna och de som vistas i kommunen samt för vår miljö och vår egendom

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
TN	Identifiera otrygga gång och cykelvägar	Park och gata ska bygga om trafikmiljöer där vi identifierat platser som inte är säkra. Bidrar till färre olyckor på gång- och cykelvägnätet.
TN	Medborgarlöfte Vivalla	Göra skolvägar i Vivalla säkrare för gående och cyklande.
Hela mandatperioden		
PN	Tillgängliggöra de offentliga miljöerna för alla.	Bland annat genom att bidra till arbetet med att ta fram "Handlingsplan för tillgänglighet". Inom respektive verksamhetsområde och i samverkan med organisationer samt människor som uppmärksammar problem i stadsmiljön för att undanröja hinder och möjliggöra ökad tillgänglighet. Park och gata bygger om trafikmiljöer där vi identifierat platser som kan göras mer tillgängliga med fysiska åtgärder. Programnämnd samhällsbyggnad och Tekniska nämnden ansvarar för uppdraget.
PN	Gemensam satsning kring trygghetsskapande åtgärder som gör att kommunens offentliga rum upplevs attraktiva, trygga och tillgängliga för alla oavsett kön och ålder.	Människor skapar trygghet, vilket gör att vår upplevda trygghet stärks då vi vistas i utomhusmiljöer där andra människor rör sig. En trygg stadsmiljö skapar förutsättningar för att kvinnor, män, pojkar och flickor oavsett ålder vill vistas i det offentliga rummet. Park och gata behöver kartlägga var i staden människor upplever otrygghet och åtgärda dessa platser så långt det går att göra det med fysiska åtgärder. Tekniska nämnden ansvarar för uppdraget.
TN	Bidra till kommunstyrelsen uppdrag om att se över hur Örebro kommun kan säkra dricksvattenförsörjningen på lång och kort sikt.	En översyn behöver göras för att säkra vattenförsörjningen utifrån låga vattennivåer i Svartån. Tekniska förvaltningen kommer att delta i en central utredning. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen i mars 2017.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2017		
Hela mandatperioden		
PN	Säkra vattenförsörjningen i ett växande Örebro	<p>Tekniska nämnden ansvarar för uppdraget. I enlighet med investeringsprogrammet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fortsätta utbyggnaden av vatten- och avloppssystemet enligt planen med riktlinjer för ändamålet utpekade prioriterade områden. Revideringen kommer att balansera både resurser och behovet utifrån människors hälsa och miljö. - Fortsätta med förnyelsen av VA-ledningsnätet. Bidrar till att bibehålla hög tillgänglighet och kvalitet för samtliga nyttigheter. - Bygga ny vattenreservoar vid Glomman för att säkra vattenförsörjningen. En ny vattenreservoar skapar större volym för ackumulering som ett delmål i att trygga vattenförsörjningen. - Fortsätta arbetet med Vättern som ny dricksvattentäkt, vilket långsiktigt säkrar vattenförsörjningen.
PN	Göra stadskärnan mer tillgänglig, trygg och attraktiv.	Fortsätta med genomförandet av investeringar i city, till exempel microparker, mindre parker och platser för evenemang i centrala staden. I enlighet med investeringsprogrammet. PNS ansvarar för att hålla ihop och leda arbete. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.

*) PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4 Planering för nämndens resurser

Tekniska nämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet (se kapitel 3) och god ekonomisk hushållning. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs god planering av varje nämnds resurser. I detta kapitel redogörs för resursen ekonomi. Övriga resurser (medarbetare, lokaler och IT) beskrivs under relevanta mål i kapitel 4.

5.1 Ekonomi

Kommunens budget ska vara i balans vid årets slut. När program- och driftsnämnder ser risker för ett överskridande ska åtgärder omedelbart vidtas (Ur ÖSB 2017)

Ekonomiska styrprinciper för nämnderna

1. Kompensation för volymökningar

Inför 2017 finns medel (10 mnkr) avsatta inom Kommunstyrelsen för att täcka höjda driftskostnader till följd av ökade kapitalkostnader inom programområde samhällsbyggnad.

2. Kompensation för löneöversyn och indexuppräknningar

I driftbudgetramarna för 2017 är kompensation utlagd dels för överhäng från 2016 års löneöversyn dels för nya generella lönenivåer från 1 april/1 maj 2017.

Medel för lönepolitiska prioriteringar därutöver finns reserverade på Kommunstyrelsen. Detta motsvarar full kompensation för nu kända och bedömda löneökningar.

Kompensation för övriga indexmässiga kostnadsökningar kommer att fördelas ut när underlag finns.

3. Effektiviseringskrav

Nämndernas driftbudgetramar 2017 har reduceras med totalt 40 mnkr för det omprövningskrav som gäller för året. Reduktionen motsvarar ett effektiviseringskrav på 0,5 procent. Utöver driftsnämndernas omprövningskrav har riktade effektiviseringskrav tagits fram som bedöms generera 40 mnkr 2016 med ytterligare 40 mnkr i helårseffekt 2017.

För Tekniska nämnden innebär detta ett omprövningskrav på 0,7 mnkr.

4. Resultatöverföring till kommande år

Överföring av överskott sker med 20 procent och av underskott med 10 procent av resultatet. Resultatet justeras för extraordinära intäkter och kostnader.

Verksamhetsresultaten ligger inte längre till grund för överfört ekonomiskt resultat till kommande år.

5. Övrigt

Internräntan för år 2017 är sänkt från 2,5 till 2,0 procent. Det interna personalomkostnadspålägget för år 2017 är oförändrat 38,73 procent.

5.1.1 Driftsnämndens samlade ekonomi

Förutom de taxefinansierade verksamheterna inom VA, Avfall och Fordonsgas ansvarar nämnden för den kommundemensamma verksamheten Fordon.

Tekniska nämndens budget för den skattefinansierade verksamheten 2017 är 139 403 tkr. Budgeten innehåller ett flertal förändringar i förhållande till 2016 vilket framgår av nedanstående tabell.

Enhet	Budget 2016	Överfört fr 2015	Förändr 2017 ÖSB	Intern ränta	Lön 2016	Lön 2017	Förändr 2017 PN	Effekt 2017	Budget 2017
Nämnd	-855								-855
Planeringsreserv	-200	200							0
Park och gata	-135 472	660	-1 000	3 391	-682	-1 449	1 637	716	-132 199
Fordon	-3 526				-27	-58		19	-3 592
Ledning	3 722			6	-12	-26			3 690
Stab	-6 272			4	-62	-131		14	-6 447
Nettokostnad	-142 603	860	-1 000	3 401	-783	-1 664	1 637	749	-139 403

Budgeten har minskats med överfört resultat och räntesänkning.

Nämnden har fått en förstärkning om 1 mnkr som kompensation för ökade kostnader med anledning av att staden växer.

Kompensationen för löneavtal 2016-2017 har fördelats ut till respektive enhet.

Den del av kapitalkostnadsökningen 2016 som berodde på konsekvenserna av att vi införde komponentavskrivning blir 1,6 mnkr lägre 2017 och ramen har därför reducerats med motsvarande summa.

Uppdraget att sänka våra nettokostnader med 749 tkr klarar vi genom en mix av ökade avgifter och kostnadsänkningar.

Kommunfullmäktiges beslut om investeringsbudget för 2017 och framåt står helt i samklang med Tekniska nämndens begäran om medel för investeringar.

5.1.2 Politiska prioriteringar

De politiska prioriteringar som berör Tekniska nämndens ekonomi som gjorts i Övergripande strategi och budget 2017 är:

- Kapitalkostnadskompensation som fördelas efter begäran och återfinns inom Kommunstyrelsen
- Ökad skötsel park och gata utökat anslag med 1 mnkr

5.1.3 Planeringsreserv för driftsnämnden

Vi har inte avsatt något i planeringsreserven. Under april kommer Kommunstyrelsen att fatta beslut om hur stor del av 2016 års överskott Tekniska nämnden kommer att få föra med till 2017. Förvaltningen återkommer under våren med förslag på hur det ska fördelas mellan verksamhet och planeringsreserv.

5.1.4 Effektiviseringskrav

Omprövningskravet för Tekniska nämnden är 0,7 mnkr vilket motsvarar 0,5 % av nämndens budgettram. Uppdraget klarar vi framförallt genom högre parkeringsintäkter än budget 2016.

5.1.5 Riktade uppdrag (effektivisering)

Kommunstyrelsen fattar beslut gällande de riktade uppdragen motsvarande 80 mnkr i februari 2017.

5.1.6 Enheternas budgetramar

Skattefinansierad verksamhet

Som en följd av kommunens införande av en ny redovisningsprincip för exploateringsverksamheten 2016 flyttades exploateringsutgifter för park och gator till anläggningstillgång. De aktiveras när anläggningen tas i drift och börjar generera kapitalkostnad. Tekniska nämnden har ansvar för drift och underhåll av investeringar gjorda för park och gator och kapitalkostnaderna för dessa investeringar kommer att dyka upp i nämndens resultat. I bokslut reserveras medel från sålda exploateringsfastigheter i eget kapital för att finansiera kapitalkostnader för exploateringsinvesteringar och de ska därför inte belasta nämndens resultat. För att göra detta transparent kommer det att tillföras två rader i den kungemensamma resultatrapporten så att nettoresultat redovisas före och efter att kapitalkostnader för exploateringsinvesteringar förts mot eget kapital. I tabellerna nedan har vi lyft ur dessa kostnader medan vi kommer att särredovisa utfallet löpande under 2017.

Nämnd	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017
5A Personalkostnader	-742	-725	-725	-725
5B Övriga personalomkostnader	-121	-50	-50	-50
6B Köp IT-tjänster och program	-64	-65	-65	-65
6D Övriga kostnader	-35	-15	-15	-15
Planeringsreserv	0	-200	-200	0
Netto	-962	-1 055	-1 055	-855

Förvaltningen återkommer med förslag till avsättning i planeringsreserven efter att KS fattat beslut om överfört resultat från 2016 i april 2017.

Park och gata vinterväg	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017
3J Övriga intäkter	3 327	0	1 200	1 500
Summa Intäkter	3 327	0	1 200	1 500
4J Kapitalkostnader	-99	0	0	-219
4L OH-kostnader	-148	0	0	-306
4M Intern tidskrivning	-11 509	-6 727	-9 927	-9 413
4O Övrigt material	-3 527	-1 500	-1 500	-1 930
4P Entreprenader	-15 076	-11 615	-11 615	-8 551
6F Hyra bilar och maskiner	-300	-100	-100	-131
6G Övriga tjänster	-1 453	-100	-100	-708
Summa Kostnader	-32 112	-20 042	-23 242	-21 500
Netto	-28 785	-20 042	-22 042	-20 000

Vi har budgeterat för en s.k. normal vinter.

Park och gata exkl vinterväg	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017
3A Avgifter	41 799	40 147	48 147	47 241
3B Statsbidrag	3 887	1 400	1 400	2 286
3C Försäljning av verksamhet	20 577	10 135	9 985	7 468
3G Övriga interna intäkter	5 500	0	0	0
3H OH-intäkter	3 814	10 632	10 632	10 775
3I Intern tidskrivning	94 692	99 458	98 148	103 830
3J Övriga intäkter	53 016	39 136	40 126	25 635
Summa Intäkter	223 284	200 908	208 438	197 235
4J Kapitalkostnader	-45 984	-46 162	-46 158	-48 433
4L OH-kostnader	-5 227	-10 632	-10 632	-12 050
4M Intern tidskrivning	-70 113	-71 004	-72 740	-71 683
4N Bidrag mm	-12 303	-9 778	-9 256	-6 223
4O Övrigt material	-9 929	-8 371	-9 221	-7 338
4P Entreprenader	-64 315	-49 885	-49 755	-35 373
5A Personalkostnader	-69 457	-75 088	-73 000	-81 354
5B Övriga personalomkostnader	-3 057	-2 142	-2 042	-2 373
6A Lokalthyror	-8 481	-6 732	-6 732	-7 967
6B Köp IT-tjänster och program	-758	-511	-411	-827
6C Konsulttjänster	-3 475	-1 152	-1 052	-1 350
6D Larm och bevakning	-551	-194	-194	-416
6E Bränsle, energi och vatten	-14 254	-12 761	-12 761	-12 046
6F Hyra bilar och maskiner	-14 179	-12 935	-13 835	-13 167
6G Övriga tjänster	-7 991	-7 303	-7 403	-7 109
6H Telefoni	-543	-410	-410	-369
7D Övriga kostnader	-137	-1 279	-1 279	-1 357
Summa Kostnader	-330 755	-316 337	-316 879	-309 434
Netto	-107 471	-115 430	-108 442	-112 199

Parkeringsintäkterna bedöms ligga på samma nivå som 2016 även under 2017. Det tillsammans med den riktade förstärkningen på 1 mnkr gör att vi klarar att finansiera ökade kostnader i vår park- och gatuverksamhet. De reducerade intäkterna som beror på att vi inte längre sköter vinterväghållningen åt de kommunala bolagen motsvaras av minskade kostnader för entreprenader. På samma sätt minskar intäkter och kostnader när de grävande verken själva ska lägga asfalt.

Fordon	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017
3A Avgifter	15	1 420	1 330	20
3C Försäljning av verksamhet	602	837	699	1 194
3F Reavinster	1 902	2 000	2 600	2 500
3G Fordonshyror	60 988	59 350	60 500	60 950
3H OH-intäkter	3 896	2 405	3 669	3 647
3J Övriga intäkter	37 113	37 494	38 559	39 739
Summa Intäkter	104 517	103 506	107 357	108 050
4J Kapitalkostnader	-31 710	-30 502	-33 095	-32 487
4L OH-kostnader	-2 381	-3 537	-3 432	-2 599
4P Entreprenader	-720	-778	-728	-906
5A Personalkostnader	-17 528	-17 389	-16 889	-17 668
5B Övriga personalomkostnader	-385	-432	-433	-602
6A Lokalhyror	-10 484	-10 580	-10 463	-9 602
6B Köp IT-tjänster och program	-62	-165	-188	-174
6D Skatter och avgifter	-2 547	-3 110	-2 696	-2 100
6E Bränsle, energi och vatten	-8 915	-9 500	-8 408	-9 834
6F Hyra bilar och maskiner	-3 846	-4 834	-4 920	-4 827
6G Övriga tjänster	-16 152	-15 295	-16 054	-17 763
6H Telefoni	-182	-204	-214	-212
7B Reaförluster	-161	-200	-250	-250
7D Övriga kostnader	-314	-323	-371	-479
Summa Kostnader	-108 144	-107 032	-110 683	-111 642
Netto	-3 626	-3 526	-3 326	-3 592

Anslaget avser Combuds verksamhet.

Ledning	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017
3J Övriga intäkter	7 274	7 262	7 262	7 262
Summa Intäkter	7 274	7 262	7 262	7 262
4J Kapitalkostnader	-96	-85	-140	-125
4L OH-kostnader	-59	-60	-60	-40
4O Övrigt material	-306	-380	-253	-200
4P Entreprenader	-186	-55	-5	-5
5A Personalkostnader	-1 310	-1 356	-1 250	-1 200
5B Övriga personalomkostnader	-714	-680	-806	-845
6B Köp IT-tjänster och program	-82	-100	-113	-150
6C Konsulttjänster	-54	0	-128	-225
6F Hyra bilar och maskiner	-5	-6	-6	0
6G Övriga tjänster	-1 041	-810	-652	-777
6H Telefoni	-8	-8	-8	0
7D Övriga kostnader	-14	0	-7	-5
Summa Kostnader	-3 876	-3 540	-3 429	-3 572
Netto	3 398	3 722	3 833	3 690

Stab	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017
3J Övriga intäkter	1 044	1 379	1 718	1 256
Summa Intäkter	1 044	1 379	1 858	1 256
4J Kapitalkostnader	-47	-48	-48	-15
4O Övrigt material	-104	-200	-135	-205
4P Entreprenader	-1	-65	-65	-65
5A Personalkostnader	-5 932	-6 785	-5 920	-6 752
5B Övriga personalomkostnader	-133	-120	-130	-112
6A Lokalhyror	-460	-368	-368	-368
6C Konsulttjänster	-33	-25	-15	-25
6F Hyra bilar och maskiner	-31	-5	-15	-5
6G Övriga tjänster	-61	0	-485	-131
6H Telefoni	-31	-35	-35	-25
Summa Kostnader	-6 833	-7 651	-7 216	-7 703
Netto	-5 789	-6 272	-5 358	-6 447

Taxefinansierad verksamhet

VA- och Avfallsverksamheterna finansierar sin verksamhet inom ramen för respektive taxas långsiktiga utveckling och verksamhetens egna kapital.

Avfall	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017
3A Avgifter	119 596	116 390	118 800	124 295
3C Försäljning av verksamhet	90	0	0	0
3G Ränteintäkter	1 743	1 750	1 550	1 110
3J Övriga intäkter	9 775	10 331	9 867	10 065
Summa Intäkter	131 203	128 471	130 217	135 470
4J Kapitalkostnader	-11 022	-9 923	-5 332	-5 150
4L OH-kostnader	-7 139	-5 271	-7 457	-7 457
4M Intern tidskrivning	-602	-450	-600	-600
4N Övriga interna kostnader	-550	-1 110	-1 110	-625
4O Övrigt material	-4 864	-6 567	-7 017	-6 187
4P Entreprenader	-49 081	-49 587	-52 962	-56 306
5A Personalkostnader	-31 762	-32 240	-31 840	-36 900
5B Övriga personalomkostnader	-869	-796	-756	-1 746
6A Lokalyror	-1 245	-1 345	-1 220	-1 325
6B Köp IT-tjänster och program	-61	-245	-80	-105
6C Konsulttjänster	-939	-855	-1 235	-915
6D Larm mm	-705	-645	-675	-450
6E Bränsle, energi och vatten	-4 053	-3 945	-3 810	-3 845
6F Hyra bilar och maskiner	-10 373	-10 684	-10 456	-10 658
6G Övriga tjänster	-4 410	-4 030	-4 080	-4 481
6H Telefoni	-228	-237	-243	-229
7A Inhyrd personal	0	-200	-30	-60
7D Övriga kostnader	4 975	-87	-90	-127
Summa Kostnader	-122 928	-128 217	-128 993	-137 166
Netto	8 276	254	1 224	-1 696

Vi utökar öppettiderna vid samtliga ÅVC och förstärker vår administration med bl.a. upphandlingskompetens. Därmed ökar också personalkostnaderna. Eftersom vi bytt beräkningsmetod inför 2017 kan det vara så att våra beräkningar hamnat något högt. Vi kommer att analysera detta i samband våra månatliga uppföljningar.

Vi kommer att vara värd för Avfall Sveriges årsmöte 2017. Den ökade kostnaden för detta ligger under ”övriga personalkostnader” och avser alltså extern representation.

Sammantaget budgeterar vi för ett underskott 1,7 mnkr vilket kommer att minska vårt egna kapital med motsvarande belopp.

VA	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017
3A Avgifter	167 570	163 160	163 615	174 218
3C Försäljning av verksamhet	1 431	1 844	1 932	1 884
3G Ränteintäkter	19 177	23 478	24 500	17 478
3H OH-intäkter	13 205	13 205	13 205	14 200
3I Intern tidskrivning	63 150	66 492	60 382	66 103
3J Övriga intäkter	14 843	12 376	12 864	12 597
Summa Intäkter	279 377	280 555	276 498	286 480
4J Kapitalkostnader	-58 325	-64 755	-68 218	-62 227
4L OH-kostnader	-22 343	-22 497	-22 392	-23 335
4M Intern tidskrivning	-46 707	-39 370	-36 510	-35 350
4N Övriga interna kostnader	-5 590	-23 218	-22 979	-23 018
4O Övrigt material	-24 316	-15 686	-17 752	-16 556
4P Entreprenader	-21 484	-12 563	-11 924	-15 339
5A Personalkostnader	-57 701	-62 291	-61 487	-71 310
5B Övriga personalomkostnader	-1 847	-1 917	-1 891	-2 019
6A Lokalyror	-1 868	-1 880	-2 100	-2 225
6B Köp IT-tjänster och program	-2 325	-2 716	-3 305	-2 668
6C Konsulttjänster	-2 790	-3 355	-2 335	-2 575
6D Larm mm	-1 008	-817	-1 359	-1 342
6E Bränsle, energi och vatten	-18 088	-20 018	-19 618	-18 978
6F Hyra bilar och maskiner	-4 897	-5 261	-5 025	-5 644
6G Övriga tjänster	-7 770	-2 004	-2 007	-1 625
6H Telefoni	-955	-917	-968	-938
7D Övriga kostnader	-1 362	-1 288	-1 831	-1 329
Summa Kostnader	-279 377	-280 555	-281 701	-286 479
Netto	0	0	-5 203	0

När staden växer ställs vi inför nya utmaningar och kostnader även inom VA-verksamheten. Intäktsökningen via höjda avgifter motsvaras av ökade kostnader för framförallt personal och entreprenader.

Fordonsgas	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Budget 2017
3J Övriga intäkter	6 169	6 500	6 300	6 250
Summa Intäkter	6 169	6 500	6 300	6 250
4J Kapitalkostnader	-2 016	-1 878	-1 878	-1 765
4M Intern tidskrivning	-300	-50	-50	-10
4O Övrigt material	0	-50	-50	-137
4P Entreprenader	-153	-172	-172	-160
5A Personalkostnader	-138	-140	-390	0
5B Övriga personalomkostnader	-26	-20	-20	-30
6A Lokalhyror	-38	-125	-125	-15
6E Bränsle, energi och vatten	-4 147	-4 000	-4 250	-4 100
6G Övriga tjänster	-62	-30	-40	0
7D Övriga kostnader	-33	-35	-35	-33
Summa Kostnader	-6 914	-6 500	-7 010	-6 250
Netto	-745	0	-710	0

Tillsammans med Kommunstyrelseförvaltningen utreder vi hur verksamheten ska organiseras i framtiden. Vi har inte fått något anslag för Fordonsgas. Kostnaderna brukar regleras i samband med bokslut och vi förutsätter att så blir fallet även 2017.

5.1.7 Investeringar

Kommunstyrelsen har inför 2017 avsatt 10 mnkr för att kompensera för ökade kapitalkostnader till följd av investeringar i trafik, miljö och park och gata. Även kompensation för tillgänglighetsåtgärder finansieras inom denna pott. Medlen begärs av Programnämnd samhällsbyggnad från Kommunstyrelsen och programnämndsbeslut krävs för vidare fördelning till driftsnämnd. Nedan återfinns en sammanställning av investeringsutgifterna och i bilaga Investeringsprogram återfinns en detaljerad sammanställning.

Investering 2017	Belopp tkr
Gata och Park	129 250
Fordon exkl taxefinansierat	31 890
Totalt skattefinansierad vht	161 140
Avfall	4 250
VA	388 430
Fordon taxefinansierat	10 000
Totalt taxefinansierad verksamhet	402 680

Programnämnd Samhällsbyggnad har i sin ekonomiska plan avsatt investeringsutrymme för inköp av redskap och övriga inventarier. Dessa kommer att fördelas ut till nämnderna i början av 2017. Kapitalkostnadsökningarna för dessa ska finansieras inom respektive verksamhets driftbudget.

6 Planering för övriga åtaganden

6.1 Kommunövergripande åtaganden

Örebro kommun blir en hållbar kommun, både ur socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv, först när samtliga nämnder tar hänsyn till politiskt beslutade förhållningssätt och låter dem genomsyra den ordinarie verksamheten. Nedan följer de kommungemensamt prioriterade åtaganden som nämnden har för att kommunen ska kunna utvecklas hållbart.

Dessa åtagande kommer följas upp i delår 2 och årsberättelsen dels genom att nämnden genom en markering får visa om arbetet med åtagandet fungerar bra, kommer utvecklas eller om nämnden behöver stöd, dels i resultatdialoger.

Åtagande
Klimatstrategi: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för enligt strategin.
Giftrikt Örebro: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i Strategi för en giftfri miljö i Örebro kommun utförs.
Jämställdhet: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i Strategi för ett jämställt Örebro utförs.
HBTQ: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i Handlingsplan för HBTQ-frågor utförs.
JID: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs inom jämställdhets- och ickediskrimineringsfrågor inom organisationen och att de åtgärder som fastställs i Jämställdhets och ickediskrimineringsplan utförs.
Avfallsplan: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för enligt Avfallsplan.
Naturplan: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för enligt Naturplanen.
Trafikprogram: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för inom Trafikprogrammet.
Vattenplan: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för enligt Vattenplanen.
Grönstrategi: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för enligt strategin.
Dagvattenstrategi för Örebro kommun: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för enligt strategin.
Fordonspolicy: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för enligt Fordonspolicyen.
VA-plan: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för enligt VA-plan.
Nämndens ansvarar för att människor som idag står långt från arbetsmarknaden ska erbjudas utvecklingsmöjligheter.
Nämnden ansvarar för att säkerställa att samverkan sker med det civila samhället.
Nämnden ansvarar för att årligen genomföra tillsyn genom tillsynsplan och tillsynsrapport.
Nämnden ansvarar för att vid tillämpligt enskilt, och/eller tillsammans med andra nämnder, söka externa medel för verksamhetens utveckling.

6.2 Nämndspecifika åtaganden

Åtaganden specifika för Tekniska nämnden
Tekniska förvaltningens handlingsplan för hållbara transporter: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i handlingsplan för hållbara transporter utförs.
Handlingsplan för minskad elförbrukning: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i handlingsplan för minskad elförbrukning utförs.

6.3 Programövergripande uppdrag

I Programplan med budget 2017 för programnämnd samhällsbyggnad (kapitel 4.4) beskrivs utveckling och precisering av särskilda politiska uppdrag. Nedan redovisas det uppdrag som åläggs samtliga nämnder inom programområdet att utföra 2017.

Utvecklingsuppdrag där nämnden ska bidra	Kommentar och förväntade effekter
Alla nämnder inom programområdet ska under 2017 bidra till att nya idéer för mötesplatser prövas i anslutning till nämndens ordinarie verksamhet och pröva om den egna verksamheten kan vara en utgångspunkt för dialog med örebroarna i exempelvis en ”popup-yta” i stadskärnan.	Ett uppdrag som ska bidra till bl.a. ökad integration. Detta kan ske tex i parker och lekparkar som ingår i Tekniska förvaltningens ansvarsområde.

Bilagor

Bilaga 1 Investeringsprogram

Park och gata	PN Nr	2017	2018	2019	2020	2021-2023	Finans
Trafiksäkerhetsobjekt, ev mer ny Trafikplan 2014	4	3 000	3 000	3 000	3 000	9 000	KS
Projektering	5	500	500	500	500	1 500	KS
Trafikregleringsanordningar	6	750	750	750	750	2 250	KS
Järnvägsspår/Industrispår	8	1 000	1 000	1 000	1 000	3 000	KS
Trafikräkning	9	300	350	400	400	1 000	KS
Ombyggnad av trästradskon öster om Skebäcksbron	11	2 000					KS
Dammar, regleringsdammar Svartån	12	6 500	1 500	1 500	1 500	4 500	KS
Utökn av biljettautomater	13	2 000	1 750	1 750	2 000	5 500	TN
Hagatunneln	14	24 000					KS
Lekplatser år 2016 + 1 mnkr tillgänglighet	15	3 000	3 000	3 000	3 000	9 000	KS
Träd	16	2 000	2 000	2 000	2 000	9 000	KS
Ett träd för varje barn som föds	17	200	200	200	200	600	KS
Upprustning av parker från 1960-70-talen	20	4 500	4 500	4 500	4 500	13 500	KS
Medborgardialog för parkinvesteringar	20	1 000	1 000	1 000	1 000	3 000	KS
Nybyggnad och upprustn av plaskdammar	21		1 000	1 000	1 000	3 000	KS
Tillgänglighetsåtgärder	23	500	500	500	500	3 000	KS
Förnyelse av belysningsstoppar och kablar	24	3 000	3 000	3 000	3 000	10 000	KS
Komplettering för energibesparing	24	10 000	10 000	10 000	10 000		TN
Saltsopningsutrustning	25		1 000	1 000			KS
Utbyggnad av planlager för sk flis	26	500	500	500			KS
Hjälmare, Muddring av rännan i Hemfjärden	27	1 000	20 000				KS
Konstruktionsbyggnader (broar och tunnlar)	28	18 000	18 000	4 000	4 000	14 000	KS
Glomman bron, Ks 1417/2015		4 000					KS
Ombygg gator vid ombygg/förnyelse av VA-ledningar	30	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000	KS
Asfaltsunderhåll pga komponentavskrivning	31	25 000	25 000	25 000	25 000	45 000	TN
Turistvägvisning	33	2 000	2 000				KS
Nytt tåg på Stora Holmen	34		3 000				KS
S Strandgatan ombyggn i samb med trädförnyelse	35	5 000	2 000				KS
Trappor	36	2 000	2 000	2 000	1 000	6 000	KS
Biofilter Raingarden	37	500	500	500	500	1 500	KS
Trafiksignalanläggningar	38	4 000	4 000	4 000	4 000		KS
Park och Gata totalt		129 250	115 050	74 100	71 850	156 350	
VA	PN Nr	2017	2018	2019	2020	2021-2023	Finans
VA totalt		388 430	235 800	146 450	133 600	648 100	Taxa
Planering		202 850	124 050	70 700	54 600	189 400	

Förnyelse VA-ledningar	4.1	25 000	30 000	35 000	41 000	141 000	
Spillvattenledning utmed Lillån	4.1	12 000					
Huvudledning Bistagatan (förnyelse vatten)	4.1	7 500					
Ledningar högreservoar	4.3	7 000	3 000				
Ny vattenledning Norra Bro-Brickebacken	4.4	100	2 000				
Anslutningsledningar Pilängen	4.4	3 000					
Vattenledning Lanna TS-Vintrosa	4.4	300	1 400				
Vattenledning Skrämsa-Björkhaga	4.4	5 000	5 000				
Vattenledning Björkhaga-Ekersvägen (infodring)	4.4	3 250	3 250				
Vattenledning Vivallaringen-Lillång	4.4			10 000			
Vattendraget Lillån	4.5		20 000				
Reningsdamm Strömsborgsledningen	4.6	4 000					
Reningsåtgärder dagvatten	4.6		2 000	2 000	2 000	6 000	
Lekeberg vattenförsörjning - vattenledning	4.7	30 000	10 000				
Bista-Skrämsta, kulvertering dike		50	2 000				
Överföringsledning Södra Väringen-Ervalla	4.9	40 000					
Överföringsledning (V+S) Sjöboviken mfl Glansh	4.9	31 500					
Överföringsledning (V+S) Glanshammar-Örebro	4.9	17 500	5 000				
Överföringsledning (V+S) Närkes Kil-Mellringe	4.9	500	20 000				
Överföringsledning (V+S) Ervalla-Ölmbrotorp-Hovsta	4.9	16 000	16 000				
Överföringsledning (V+s) Ervalla-Fläten-Järle	4.9		1 000	16 000			
Överföringsledning (V+S) till Framnäs	4.9	150	1 600				
Överföringsledning (V+S) till Gällersta kyrkby	4.9		1 500	1 100			
Överföringsledning (V+S) till Sticksjö	4.9		300	6 600			
Överföringsledning (V+S) till Ekeby Dreve	4.9				4 300	3 500	
Överföringsledning (V+S) till Knarsta/Torsborg	4.9				2 000	6 600	
Överföringsledning (V+S) till Kårstaö	4.9				1 000	6 600	
Sammanslagning överföringsledn för VA-plan	4.9				4 300	25 700	
Vattenverket		86 000	55 000	15 000	10 000	300 000	
Ombyggnad Skrämsa	5.1	25 000	20 000	5 000			
Mogetorp/Vättern	5.2	5 000	5 000	10 000	10 000	300 000	
Ny högreservoar	5.3	50 000	30 000				
Ny tryckstegringsstation Lanna	5.4	3 500					
Ny tryckstegringsstation S Väringen	5.4	2 500					
Ledningsnät		700	700	12 500	16 000	13 000	
Nödvattentankar, beredskapsmaterial	6.1	200	200				
Vattentappställe/betalstation	6.2	500	500	500			
Mätpunkter Direktavläsning i brunn	6.3			12 000	16 000	13 000	
Reningsverket		7 500	11 500	1 500	500	0	Taxa
Utbyte av ställverk på Skebäckverket	7.3	1 000					

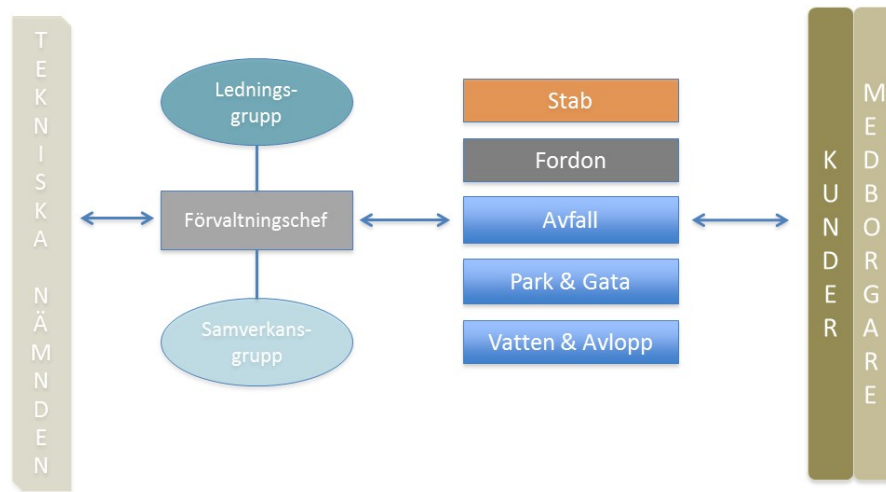
Uppgradering av system till pumpstationer	7.6	500	500	500	500		
Ersätta eluppvärmning Skebäcksverket	7.7	2 000					
Ombyggnad av Ervalla reningsverk	7.8	500					
Nytt lager för externt slam	7.9	1 000					
Ombyggnad Rynninge pumpstation	7.10			1 000			
Ombyggnad Odensbacken	7.11	2 500	4 000				
Energieffektivare inloppspumpar Skebäck	7.12		2 000				
Slamavvattning och slamutlastning på Skebäcksverket			5 000				
Labbet		180	50	50	0	500	
Diskmaskiner		50	50	50			
ICP/Atomabs.	8.4					500	
Autoklav, golvmödel	8.5	65					
Colilert 18	8.6	65					
Exploatering		91 200	44 500	46 700	52 500	145 200	
Exploatering (utbyggnad nya ledningar)		35 000	38 500	42 000	42 000	126 000	
Omvandlingsområden							
Ö Mark	4.3	33 500					
S Väringen	4.3	12 000					
Sjöboviken, Grythem norra, Västeråsen	4.3	10 000					
Gällersta kyrkby	4.3	300	1 500				
Framnäs	4.3	400	4 500				
Gällersta, Sticksjö, Tysslinge, Latorp, Ekeby Dreve, Tybble (Asker), Vinön, Kärsta Ö, Långbyn, Gottsätter norra, Täbyfallen, Bittinge, Järle	4.3			4 700	10 500	19 200	
Avfall	PN Nr	2017	2018	2019	2020	2021-2023	Finans
Avfall totalt		4 250	3 250	2 250	3 250	4 250	Taxa
Utbyggnad planer Atle	3.1	1 000	1 000	1 000	1 000	2 000	
Metodutveckling avfallshantering	3.2	1 000	1 000	1 000	1 000	2 000	
Nya borrhål för metangasuttag deponier	3.3		1 000		1 000		
Ombyggnad av avfallsmottagningen	3.5	2 000					
Utbyte av container ÅVC	3.6	250	250	250	250	250	
Tekniska övrigt	PN Nr	2017	2018	2019	2020	2021-2023	Finans
Fordon		41 890	43 620	45 120	46 620		
Fordon Skattefinansierat	2	21 000	23 000	24 000	25 000		DN
Fordon skattefin leasing	2	10 000	10 500	11 000	11 500		DN
Fordon taxefinansierat	2	10 000	10 000	10 000	10 000		Taxa
Fordon - inventarier	4	890	120	120	120		DN
Inventarier, arbetsredskap		1 000	1 000	1 000	1 000		DN

Bilaga 2 Fem år i sammandrag

Fem år i sammandrag	2013	2014	2015	Prognos 2016	Bedömning 2017
Befolkning					
Antal invånare Örebro kommun					
- totalt	140 599	142 517	144 258	146 537	148 049
- kvinnor	71 467	72 351	73 193	74 228	74 908
- män	69 132	70 166	71 065	72 309	73 141
Anställda Tekniska förvaltningen					
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare					
- totalt	402	427	465	minska	öka
- kvinnor	119	119	138	minska	öka
- män	283	308	327	minska	minska
Antal visstidsanställda, årsarbetare					
- totalt	46	28	31	öka	öka
- kvinnor	14	9	7	öka	öka
- män	32	19	24	öka	minska
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden					
- totalt	4,1	3,9	5,2	öka	minska
- kvinnor	5,0	5,4	7,1	minska	minska
- män	3,7	3,2	4,4	öka	minska
Korttidsfrånvaro dag 1-14, sjukdagar per anställd (procent)					
- totalt	5,9	5,6	5,5	öka	minska
- kvinnor	7,2	6,4	5,9	öka	minska
- män	5,3	5,3	5,4	minska	minska
Organisationsutveckling					
Antal balansräkningsenheter	2	2	2	2	2
Park och gata					
Gator/vägar i Örebro (km)	418	448	459	I årsberättelse	470
Gång och cykelvägar i Örebro (km)	232	243	278	I årsberättelse	285
Skadeärenden (antal)	85	85	79	I årsberättelse	minska
Vinterväghållning (tkr)	20 228	18 062	28 735	I årsberättelse	-
Vinterväghållning körbana (kr/m²)	4,9	3,2	4,7	I årsberättelse	-
Vinterväghållning gång/cykelvägar (kr/m²)	6,5	8,8	13,8	I årsberättelse	-
Asfaltsunderhåll körbanor (tkr)	3 995	15 625	20 714	20 000	20 000
Asfaltsunderhåll gång/cykelvägar (tkr)	2 222	3 995	5 945	5 000	5 000
Väghållning kostnad per m² körbanor sommar/vinter	6,9	6,2	8,6	I årsberättelse	-
<i>Kommentar: Resultatet är beroende av väderförhållanden under vintermånaderna</i>					
Fordon					
Kommunens inköpta volymer av drivmedel (tkr)					
- Bensin	1 937	1 746	1492	1105	1000
- Biogas	2 547	3 151	3753	3867	3950
- Diesel	9 250	8 879	7500	6652	6300

Fem år i sammandrag	2013	2014	2015	Prognos 2016	Bedömning 2017
- HVO100	-	-	-	558	1100
- Etanol	456	237	152	130	110
Avfall					
Matavfall till rötning (ton)	7 475	7 949	8 388	8 500	8700
Hushållsavfall till förbränning (ton)	22 923	22 761	22 490	22 500	22 000
Förberedelse för återanvändning (ton)	120 700	138 000	183 400	230 000	260 000
Vatten och avlopp					
Antal avloppsstoppar, (stycken)	38	56	42	minska	minska
Antal vattenläckor (stycken)	88	75	63	minska	minska
Ledningslängd (km)	1 733	1762	1819	1836	-

Bilaga 2 Driftnämndens organisation

Tekniska nämnden ingår i Programnämnd Samhällsbyggnad.

Verksamheterna Avfall, Park och gata samt Vatten och avlopp ger service direkt till medborgaren. Fordon ger intern service till alla Örebro kommuns verksamhetsområden. Staben ger intern service till Tekniska förvaltningen.

Bilaga 3 Styrning, uppföljning och utveckling

Processen för styrning och uppföljning ska stödja verksamheternas arbete med att nyttja resurserna effektivt och tillhandahålla tjänster med god kvalitet.

Örebro kommuns huvudsakliga uppdrag är att erbjuda välfärd, service och tjänster av hög kvalitet till kommunens invånare, i livets olika skeden. Ett annat viktigt uppdrag är att ha en ledande roll i arbetet med att utveckla Örebro och Örebroregionen i samverkan med andra aktörer – kort sagt att stärka kommunens varumärke för att understödja tillväxt, ökad sysselsättning och därmed en stärkt välfärd. För att lyckas med detta krävs en god styrning av verksamheten.

Styrningen sker utifrån fyra strategiska områden. Till respektive strategi knyts en rad målområden och mål som gäller för perioden 2015–2018. Varje år ska målen mätas av mot de, av kommunfullmäktige beslutade, indikatorerna. (Ur ÖSB 2017)

Bilaga 4 Begreppsförklaringar

Civila samhället: Finns mellan den offentliga sektorn och det privata näringslivet; föreningar, frivilligorganisationer, familjer och individer som påverkar utifrån egen drivkraft (utan offentlig finansiering).

Gender Budget: En metod för att synliggöra effekterna för kvinnor och män av offentliga budgetar. En analys av ett avgränsat område, som kan leda till förändringar i budgetering av offentliga medel.

Indikatorer: Ett nyckeltal, mätetal eller redovisning, som har ett målvärde utifrån kommunens styrmodell och som regelbundet följs upp.

Intraprenader: En kommunalt avgränsad verksamhet, tex en skola, som bedrivs med särskilda överenskommelser som ger lite friare villkor än i den ordinarie kommunala regin.

Medborgardialog: Möten mellan politiker och medborgare inför förändringar av delar av kommunen.

Servicegarantier: Utfästelser som kommunen gjort om vilken kvalitetsnivå våra tjänster skall ha. Det finns generella servicegarantier som gäller alla verksamheter och servicegarantier som är specifika för en verksamhet.